

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL RAIONAL CIMIȘLIA

DECIZIE

Proiect

din decembrie 2019

nr. 07/

***“Cu privire la aprobarea bugetului
raional pe anul 2020 în prima lectură”***

În temeiul art. 19, art.43 din Legea nr.436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, art. 21 al Legii nr.397-XV din 16.10.2003 privind finanțele publice locale, art.24, 55 ale Legii nr. 181 din 25.07.2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, art. 47 și 48 ale Legii nr. 419-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat , Hotărârea Guvernului nr. 868 din 18.10.2014 privind finanțarea în bază de cost standard per elev a instituțiilor de învățământ primar și secundar general din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea, circulara nr.06/2-07 din 08 septembrie 2018 cu privire la elaborarea proiectelor bugetelor locale pentru anul 2018 și a estimărilor pe anii 2020-2021, ordinul ministrului finanțelor nr. 208 din 24.12.2015 privind clasificarea bugetară, prevederile Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobat prin ordinul ministrului finanțelor nr. 209 din 24.12.2015, Consiliul Raional Cimișlia,

DECIDE:

1. Se aprobă bugetul raional Cimișlia pe anul 2020 la partea de venituri în sumă de **162376,6 mii lei**, la partea de cheltuieli în sumă de **162376,6 mii lei**;
2. Prezenta decizie se aduce la cunoștință prin publicare pe pagina oficială a Consiliului raional Cimișlia www.raioncimislia.md.

Președintele ședinței

Secretarul Consiliului

Vasile Spînu

Coordonat:

Mihail Olărescu, președintele raionului

Avizat:

Vasile Spînu, secretarul Consiliului

Anatolie Casap, jurist

Proiect elaborat de:

Olga Gorban , șef Direcție finanțe

Nota informativă privind proiectul bugetului raional pentru anul 2020.

În vederea asigurării și extinderii autonomiei locale începând cu 1 ianuarie 2020 cotele defalcărilor de la impozitul pe venitul persoanelor fizice se modifică după cum urmează:

- pentru bugetele satelor (comunelor) și ale orașelor (municipiilor), cu excepția orașelor reședință de raion (municipiilor-reședință de raion) – 100% din volumul total colectat pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective;
- pentru bugetele orașelor-reședință de raion, bugetele municipiilor-reședință de raion – 50% din volumul total colectat pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective;

pentru bugetele raionale – 25% din volumul total colectat pe teritoriul orașelor-reședință de raion și municipiilor-reședință de raion.

La capitolul impozitul pe venit persoanelor fizice pentru anul 2020 se va utiliza cota unică la impozitul pe venitul persoanelor fizice în mărime de 12%, stabilită prin Legea cu privire la modificarea unor acte legislative nr.178 din 26 iulie 2018. De asemenea, conform prevederilor legii prenotate se vor aplica scutirile anuale personale în sumă de 24 000 lei și mărimea scutirii anuale pentru persoanele întreținute de 3 000 lei.

Începând cu 1 ianuarie 2017, a fost stabilit un regim fiscal simplificat privind impozitul pe venitul persoanelor fizice ce desfășoară activități independente în domeniul comerțului. Acest regim simplificat privind impozitul pe venit se acordă pentru persoanele fizice care obțin venituri din activități de comerț, fără a constitui o formă organizatorico-juridică a activității de antreprenariat, în sume ce nu depășesc 600 000 lei într-o perioadă fiscală. Cota impozitului pe venit va constitui 1% din obiectul impunerii, dar nu mai puțin de 3000 lei anual.

Serviciile de cazare, pentru agenții economici a căror activitate operațională se constituie exclusiv din activități de cazare și alimentație publică, (HoReCa), se impozitau cu TVA la cota de 10%- de la 1 ianuarie 2020 aceste servicii se vor taxa la cota 20%.

Taxele pentru resursele naturale sint celea prevăzute în anexele la Titlul VIII al Codului fiscal.

La estimarea încasărilor de la toate tipurile de locațiune a patrimoniului public a fost utilizate mărimile tarifelor de bază pentru chirie, prevăzute în proiectul Legii bugetului de stat pe anul 2020, precum și deciziile consiliului raional privind mărimea tarifelor stabilite.

În ce privește mărimea redevenței anuale, prevăzute la art. 29 alin. (2) din Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova, care este egală cu chiria pentru locațiunea terenului proprietate a statului. Cuantumul chiriei terenurilor proprietate a statului se determină în baza raportului de evaluare, perfectat de evaluatori licențiați conform Legii nr.989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, dar nu va fi mai mic decât plata pentru arenda/locațiunea terenurilor proprietate publică, determinată în temeiul Legii nr.1308/1997 privind

prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, cu excepția terenurilor expuse la licitație cu strigare. Astfel, urmează să determine în mod similar quantumul redevenței anuale, prevăzute de art.29 alin.(2) din Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova, pentru terenurile proprietate publică a UAT.

Competențele în efectuarea cheltuielilor bugetelor locale pe domenii de activitate sunt delimitate prin legislația privind administrația publică locală și descentralizarea administrativă. De asemenea, costurile generate de implementarea Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar aferente domeniilor proprii de competență a APL vor fi acoperite integral din contul bugetelor local, mesajul transmis de către Ministerul Finanțelor prîn circular privind elaborarea bugetului raional pentru anul 2020.

Similar anului curent, pentru anul 2020 Ministerul Finanțelor solicită să fie menținut moratoriul asupra funcțiilor vacante, cheltuielile de personal urmînd a fi planificate reieșind din necesitatea acoperirii personalului efectiv încadrat. Totodată, În anii 2021-2022 se va estima necesarul de cheltuieli pentru numărul integral de unități de personal, conform structurii aprobate.

Începînd cu anul 2020, proiectul de modificare a Legii nr.270/2018 prevede introducerea premiului anual pentru rezultatele anului precedent în mărime de 50 la sută din salariul de funcție. Astfel, la estimarea cheltuielilor de personal anual se vor calcula cheltuieli ce țin de acordarea acestui premiu pentru personalul unităților bugetare, cu excepția persoanelor cu funcții de demnitate publică, reieșind din timpul efectiv lucrat în anul 2019. În proiectul de buget premiul nu sa calculat la indicația MF. Alocațiile necesare sînt prevăzute centralizat în bugetul de stat.

Politica salarială pentru anul 2020 prevede majorarea graduală a valorii de referință (1500 lei) și a unor valori de referință derogatorii.

Cheltuielile de personal sau estimat reieșind din prognoza valorilor de referință:

Indicatorii	Prevăzut 2019	Propus 2020
angajații din sectorul bugetar, în conformitate cu prevederile Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar	1500	1650
personalul didactic și personalul de conducere din instituțiile de învățămînt	1600	1750
personalul care, conform anexelor la Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, se încadrează în clasele de salarizare de la 1 pînă la 25	1600	1750
directorii instituțiilor de educație timpurie, învățămînt primar, gimnazial, liceal	1800	1750
directorii adjuncți ai instituțiilor de educație timpurie, învățămînt primar, gimnazial, liceal	1600	1750

La estimarea cheltuielilor cotele contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat și a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, achitate de angajator, aplicate la cheltuielile de remunerare a muncii, se vor menține și pe anii 2020-2022 și au fost calculate în cuantumul de 23,0% și, respectiv, 4,5%.

La elaborarea proiectului bugetului raional pentru anul 2020 pentru întreținerea aparatului președintelui raionului, direcțiilor, secțiilor, altor subdiviziuni din subordinea consiliului raional Cimișlia, precum și pentru asigurarea activității angajaților în serviciile de deservire a clădirilor Consiliului raional sa ținut cont de prevederile actelor legislative și normative.

Totodată, sa ținut cont de:

- ✓ normativele vizînd numărul abonamentelor de telefoane de serviciu în baza regulamentelor proprii elaborate și în baza Hotărîrii Guvernului nr.1362 din 22 decembrie 2005 „Cu privire la aprobarea Normativelor vizînd numărul abonamentelor de telefoane de serviciu, faxuri, telefoane mobile pentru colaboratorii autorităților administrației publice”*
- ✓ normele vizînd aprobarea numărului-limită al autoturismelor de serviciu și a parcursului limită anual pentru un autoturism întru asigurarea îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, în baza regulamentelor proprii elaborate și în baza Hotărîrii Guvernului nr.1404 din 30 decembrie 2005 „Privind reglementarea utilizării de către autoritățile administrației publice a autoturismelor de serviciu” (cu modificările și completările ulterioare).*

La elaborarea proiectului bugetului local estimarea cheltuielilor la grupa principală „Apărarea națională” sa ținut cont de prevederile Legii nr.1245-XV din 18 iulie 2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, Hotărîrii Guvernului nr.77 din 31 ianuarie 2001 ”Pentru aprobarea Regulamentului privind activitatea administrativ-militară și efectivul limită al organelor administrativ-militare” (cu modificările și completările ulterioare), Hotărîrii Guvernului nr.631 din 23 mai 2003 ”Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la evidența militară”, precum și Hotărîrii Guvernului nr.455/2019 „Cu privire la rezultatele încorporării în serviciul militar în aprilie-iulie 2019 și încorporarea în serviciul militar în octombrie 2019 – ianuarie 2020”.

La estimarea cheltuielilor pentru protecția civilă și situații excepționale, sa ținut cont de necesitatea implementării prevederilor Programului de consolidare a serviciului salvatori și pompieri, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 202 din 14 martie 2013.

Bugetul raional a fost aprobat ca buget sensibil la dimensiunea de gen. Formarea bugetelor de gen nu înseamnă un buget special pentru femei, ci înseamnă întocmirea bugetului pentru populație. Înseamnă planificarea bugetului, luând în considerare necesitățile femeilor și bărbaților, fetelor și băieților fiind conștienți de rolurile diferite pe care aceștia le au în casă, la locul de muncă și în societate. Cheltuielile publice orientate atât spre bărbați, cât și spre femei. Sporirea eficienței cheltuielilor prin asigurarea beneficiilor pentru cei ce au nevoie mai mult de ele.

Cheltuielile pentru învățămîntul primar și secundar general includ transferuri categoriale pentru școli, gimnazii și licee, calculate după metodologia de finanțare

în bază de cost standard per elev. Cuantumul normativului valoric pentru un „elev ponderat“ și a normativului valoric pentru o instituție, luat în calcul la stabilirea transferurilor categoriale, constituie:

✓ 13 247,0 lei și, respectiv, 714 837,0 lei.

Totodată, pentru acordarea dejunurilor calde elevilor, conform prevederilor Hotărîrii Guvernului nr.234 din 25 februarie 2005 ”Cu privire la alimentarea elevilor”, s-a luat în calcul numărul elevilor claselor I-IV, 171 zile de alimentație și norma de alimentație de 10,8 lei / zi pentru anul 2020.

Transferurile pentru învățămîntul primar și secundar general includ și mijloace, în vederea organizării și desfășurării examenelor de absolvire, în conformitate cu prevederile Hotărîrii Guvernului nr.391 din 28 mai 2014 ”Cu privire la acțiunile de organizare și desfășurare a examenelor de absolvire a nivelurilor de învățămînt”.

Pentru liceul-internat cu profil sportiv din s.Lipoveni s-a luat în calcul numărul elevilor claselor V-XII, 273 zile de alimentație și norma de alimentație de 53,7 lei / zi pentru anul 2020.

Transferurile pentru învățămîntul extrașcolar și odihna de vară au fost calculate în baza transferurilor stabilite pentru anul 2019 pentru instituțiile/măsurile respective. Totodată, cheltuielile au fost majorate cu costul măsurilor de politici salariale prevăzute în proiectul de modificare a Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr.270/2018.

La fel, au fost prevăzute și mijloace pentru organizarea și desfășurarea olimpiadelor raionale.

Proiectul bugetului pentru anul 2020 pe compartimentul „Cultură, sport, tineret, culte și odihnă” a fost elaborat în conformitate cu prevederile actelor legislative și normative care reprezintă domeniul Cultura.

Transferul cu destinație specială pentru școla sportivă a fost calculat în baza transferului aprobat pentru anul 2019.

La estimarea transferurilor cu destinație specială pentru plățile sociale s-a ținut cont de mărimile stabilite conform actelor normative în vigoare și numărul de beneficiari prezentat de către Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și Agenția Relații Interetnice, precum și aplicarea indicelui prețurilor de consum la cheltuielile pentru mărfuri și servicii.

Plățile sociale, includ:

Compensația pentru serviciile de transport, care prevede compensația cheltuielilor pentru călătoria în transportul comun urban, suburban și interurban (cu excepția taximetrelor) și compensația anuală pentru cheltuielile legate de serviciile de transport, care se acordă persoanelor cu dizabilități locomotorii, persoanelor cu dizabilități severe și accentuate, copiilor cu dizabilități, precum și persoanelor care însoțesc persoane cu dizabilități severe sau copii cu dizabilități – prevăzute în articolul 49 al Legii privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități nr.60 din 30 martie 1992. Prin urmare, cuantumul anual al compensației respective va constitui:

✓ pentru persoane cu dizabilități severe și copiilor cu dizabilități în vîrstă de pînă la 18 ani, precum și persoanelor care însoțesc o persoană cu

dizabilitate severă sau un copil cu dizabilități (sau estimat în mărime de 138 lei /trimestrial) - 552 lei /anual;

- ✓ pentru persoane cu dizabilități accentuate (s-au estimat în mărime de 69 lei/trimestrial) - 276 lei/anual.

Suplimentar la mărimile compensației menționate mai sus, persoanele cu dizabilități locomotorii (inclusiv copii cu dizabilități locomotorii în vîrstă de pînă la 18 ani) beneficiază de un supliment în mărime de 200 lei /trimestrial. Condițiile de stabilire și plată a compensației pentru serviciile de transport sînt stipulate în Regulamentul aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1413/2016.

Indemnizația pentru copiii adoptați și cei aflați sub tutelă/curatelă, care prevede plata indemnizației pentru copii rămași fără ocrotire părintească și a celor rămași temporar fără ocrotire părintească, conform prevederilor prevăzute în art.14 și 15 din Legea nr.140 din 14 iunie 2013 "Privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți". Plata indemnizației pentru copiii adoptați constituie 800 lei/lunar pentru fiecare beneficiar. Plata indemnizației unice pentru copiii plasați în serviciul de tutelă/curatelă, reieșind din majorările cu indicele prețului de consum în anul 2020 va constitui:

☒ indemnizație unică la plasament - 3688,7 lei;

☒ indemnizație lunară 1400 lei.

Condițiile de stabilire și plată a indemnizațiilor pentru copii adoptați sau cei aflați sub tutelă/curatelă sînt stipulate în Regulamentul aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.581 din 25 mai 2006 și Regulamentul cu privire la tipurile, cuantumurile și condițiile specifice de acordare a indemnizațiilor pentru creșterea și îngrijirea copiilor plasați în serviciile de tutelă/curatelă, asistență parentală profesională și casă de copii de tip familial, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1278/2018.

Indemnizații și compensații pentru absolvenții instituțiilor de învățămînt superior și profesional tehnic postsecundar, încadrați în instituțiile de învățămînt în primii 3 ani după absolvirea acestora pentru plata indemnizației unice și pentru compensarea lunară a cheltuielilor pentru închirierea spațiului locativ, consumul de energie termică și electrică personalului didactic angajat în instituțiile de învățămînt publice din mediul rural și centrele raionale, încadrați în instituțiile de învățămînt, prin repartizare de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării potrivit art.134(5) și (6) din Codul Educației nr.152 din 17 iulie 2014.

Modalitatea de calculare, repartizare, utilizare și evidență a transferurilor cu destinație specială pentru susținerea cadrelor didactice tinere sînt stipulate în Regulamentul aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.802 din 29 octombrie 2015 (modificat prin Hotărîrea Guvernului nr.217/2019).

Pentru anul 2020 se stabilesc:

- **indemnizații unice** pentru:

- absolvenți ai instituțiilor de învățămînt superior sau absolvenți deținători ai unui act echivalent de studii - **120** mii lei (40 mii lei-în termen de 1 lună, 40 mii lei-pînă la finele 1 an de activitate, 40 mii lei-la finele al treilea an de activitate),

- absolvenți ai instituțiilor de învățământ profesional tehnic postsecundar, încadrați în instituțiile de învățământ în anul absolvirii - **96 mii lei** (32 mii lei- în termen de 1 lună, 32 mii lei-până la finele 1 an de activitate, 32 mii lei-la finele al treilea an de activitate),
- **compensații** (compensarea lunară a costului a 30 kw de energie electrică și asigurarea gratuită, în fiecare an, cu un metru cub de lemne și o tonă de cărbuni, iar în cazul încălzirii cu gaze - compensarea costului unui metru cub de lemne și a unei tone de cărbuni, compensarea cheltuielilor de închiriere a spațiului locativ).

Prestațiile sociale pentru copiii plasați în serviciile sociale (bani de buzunar) - condițiile de stabilire și plată a indemnizațiilor zilnice pentru copii sînt stipulate în Regulamentul aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.378 din 25 aprilie 2018. În anul 2020 mărimea medie va constitui 4797,0 lei, inclusiv indemnizația zilnică 12,0 lei, la ziua de naștere 109 lei și la sărbători 77,0 lei.

Sumele transferurilor cu destinație specială către bugetul raional pentru infrastructura drumurilor locale, sunt calculate de Ministerul Finanțelor în funcție de numărul de kilometri echivalenți administrați de către consiliul raional.

Șeful direcției finanțe

Olga Gorban